



Силабус курсу **ОСНОВИ БЕЗПЕКИ РУХУ**

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітня програма – Управління на транспорті та логістика

Рік навчання: **2** Семестр: **3**

Кількість кредитів: **5** Мова викладання: **українська**

Керівник курсу

ПІП

к.т.н., доц. Шевчук Оксана Степанівна

Контактна інформація

shevchuk_oksana84@ukr.net +38 (097) 137 44 61

Опис дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є набуття фахівцями компетенцій щодо сучасних методів і способів підвищення безпеки руху автотранспорту та ефективного вирішення завдань професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог безпеки та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у сфері автомобільного транспорту та навколишнього середовища, пов'язаних із безпекою дорожнього руху.

Структура курсу

Тема	Результати навчання
Тема 1. Основні положення безпеки руху на автомобільному транспорті.	Освоїти основні положення безпеки руху та діяльність міжнародних організацій з проблем безпеки дорожнього руху.
Тема 2. Система управління безпекою руху на автомобільному транспорті.	Ознайомитися з типовим положенням про систему управління безпекою руху на автомобільному транспорті, вивчити завдання та функції управління безпекою руху автотранспорту.
Тема 3. Конструктивна безпечність автомобіля.	Вивчити комплекс факторів і умов, які впливають на безпеку руху, активну та пасивну безпечність конструкції автомобіля.
Тема 4. Особливості безпечного керування ТЗ на автомобільних дорогах.	Освоїти особливості безпечного керування транспортними засобами на автомобільних дорогах та основні елементи теорії руху автомобіля

Тема 5. Керуваність та безпека автомобіля.	Освоїти характеристики динаміки транспортних засобів, що визначають активну безпеку та загальну компоновку автомобіля.
Тема 6. Забезпечення безпеки експлуатації технічних засобів автомобільного транспорту.	Вивчити основні експлуатаційні властивості автомобіля.
Тема 7. Дорожні умови.	Освоїти класифікацію і нормативні вимоги до елементів доріг, вулиць та коефіцієнти безпечності ділянок доріг і їх визначення.
Тема 8. Правове забезпечення безпеки дорожнього руху.	Ознайомитися з законодавством у сфері безпеки дорожнього руху, та правовим становищем учасників дорожнього руху.
Тема 9. Водій і безпека руху.	Визначати роль особи в проблемі безпеки руху та режим праці і відпочинку водіїв.
Тема 10. Характеристика дорожньо-транспортних пригод.	Вивчити основні характеристики дорожньо-транспортних пригод, причини і фактори їх виникнення.
Тема 11. Експертиза ДТП.	Проводити аналіз матеріалів і вибір вихідних даних для експертизи та ознайомитися з видами і класифікацією експертиз.
Тема 12. Правила дорожнього перевезення небезпечних вантажів.	Ознайомитися з положенням про правила дорожнього перевезення небезпечних вантажів. Нагляд та контроль за дорожнім перевезенням небезпечних вантажів.
Тема 13. Організація роботи по попередженню ДТП в АТП.	Ознайомитися з обов'язками служб експлуатації, технічної, лінійного контролю, спеціальної медичної служби по забезпеченню безпеки руху на автотранспортних підприємствах.
Тема 14. Умови оформлення дорожньо-транспортної пригоди за «Європротоколом».	Ознайомитися з правами учасників ДТП у випадках складання Європротоколу.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ З ДИСЦИПЛІНИ

«Основи безпеки руху»

1. Про транспорт : Закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 51. Ст. 446. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 17.10.2021).
2. Про автомобільний транспорт : Закон України від 05 квітня 2001 р. № 2344-ІІІ. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 22. Ст. 105. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14#Text> (дата звернення: 17.10.2021).
3. Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 р. : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 430-р URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80#Text> (дата звернення: 18.10.2021).

4. Дембіцький В.М. Застосування систем рекуперативного гальмування на автомобільному транспорті: монографія / Валерій Миколайович Дембіцький. – Луцьк: Вежа-Друк, 2017. – 173 с.
5. Дембіцький В.М. Можливість застосування ланцюгів Маркова для прогнозування режимів руху автомобілів / В.М. Дембіцький, О.П. Сітовський // Сучасні технології в машинобудуванні та транспорті. Науковий журнал — Луцьк: Луцький НТУ, 2017, № 2 (9). – с. 36 – 42.
6. Безпека перевезень пасажирів у громадському транспорті в умовах пандемії / П. Б. Прогній, Д. П. Попович, О. П. Захарчук, О. С. Шевчук, П. В. Попович, І. В. Матвєєва, В. М. Островерхов, А. С. Коцур // Сучасні технології в машинобудуванні та транспорті. - 2021. - № 1. - С. 117-130. <https://eforum.Intu.edu.ua/index.php/jurnal-mbf/article/view/514>.
7. Експлуатаційна надійність видів громадського транспорту міста Тернополя / Н. М. Фалович, О. С. Шевчук, Д. П. Попович, П. В. Попович, М. В. Буряк, Р. І. Розум, О. В. Чорна // Сучасні технології в машинобудуванні та транспорті. - 2022. - № 1. - С. 186-191. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ctmbt_2022_1_23
8. Парасюк В. М., Демків Р. Я., Когут В. М. Безпека дорожнього руху : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 340 с
9. Безпека та організація дорожнього руху [Електронний ресурс] : навч. посіб. / Г. В. Мигаль, О. Ф. Протасенко. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2021. – 85 с
10. Методичні рекомендації та завдання до практичних занять з дисципліни «Основи безпеки руху» для студентів галузі знань 27 Транспорт, спеціальності 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті) денної та заочної форм навчання / П.В. Попович, О.С. Шевчук. – Тернопіль: ЗУНУ, 2022. – 42 с.
11. Конспект лекцій з дисципліни «Основи безпеки руху» для студентів галузі знань 27 Транспорт, спеціальності 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті) денної та заочної форм навчання /П.В. Попович, О.С. Шевчук, та ін. – Тернопіль: ЗУНУ, 2022. – 174 с.
12. Шевчук О. С. Збірник тестових завдань з дисципліни «Основи безпеки руху» для студентів освітнього ступеня «бакалавр» денної форми навчання (галузь знань 27 «Транспорт» // Шевчук О., Попович П. В., Розум Р.І./ - Тернопіль, ЗУНУ, 2022. 22с.
13. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Аналіз державних стратегічних документів України щодо врахування адаптованих для України Цілей Сталого Розвитку до 2030 р. : Аналітична доповідь. Інститут суспільно економічних досліджень. 2017. 84 с.
15. Kerner, B. S. (2009). The long road to three-phase traffic theory. In Introduction to Modern Traffic Flow Theory and Control. Springer.
16. Einat Tenenboim, Antonio Lucas-Alba, Óscar M. Melchor, Tomer Toledo, Shlomo Bekhor, Car following with an inertia-oriented driving technique: A driving simulator experiment, Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour, Volume 89, 2022, Pages 72-83, ISSN 1369-8478, <https://doi.org/10.1016/j.trf.2022.06.003>.
17. Yang, B., Yoon, J., Monterola, C. (2016). A General Scheme for Deterministic Microscopic Traffic Models. Part II: Empirical Verifications. In: Knoop, V., Daamen, W. (eds) Traffic and Granular Flow '15. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-33482-0_58
18. Y. Zhang, M. Wang, X. Fang and U. Ozguner, "Unifying Analytical Methods With Numerical Methods for Traffic System Modeling and Control," in IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics: Systems, vol. 50, no. 6, pp. 2068-2082, June 2020, doi: 10.1109/TSMC.2018.2796241.
19. Безпека дорожнього руху. Автомобільні дороги загального користування. Порядок визначення ділянок і місць концентрації дорожньо-транспортних пригод на дорогах загального користування: СОУ 45.2-00018112-007:2008. Чинний від 2008 – 03 – 01]. К.: ДП «УкрНДНЦ», 2008. – 44 с.
20. Наказ Міністерства інфраструктури України Про затвердження Порядку виявлення аварійно-небезпечних ділянок та місць концентрації дорожньо-транспортних пригод 12.08.2022 № 598 Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1313-22#Text>
21. ДСТУ 2587:2021. Безпека дорожнього руху. Розмітка дорожня. Загальні технічні умови, 01.08.2021р.

22. ДСТУ 3587:2022. Безпека дорожнього руху. Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану. 01.12.2022 р.

23. ДСТУ 4100:2021. Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування. 01.11.2021 р.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Основи безпеки руху» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	20%	20%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
Оцінка за даний модуль визначається як середнє арифметичне за практичні роботи № 1-4.	Підсумкова письмова робота за темами № 1-7.	Оцінка за даний модуль визначається як середнє арифметичне за практичні роботи № 5-8.	Підсумкова письмова робота за темами № 8-14.	Визначається як середнє арифметичне за виконання завдань тренінгу.	Визначається як середнє арифметичне за виконання завдань самостійної роботи.

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом